

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

เรวัตร ภูเขี่ยม

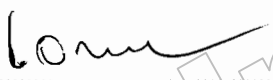
งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
มิถุนายน 2554

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณางานนิพนธ์
ของ เรวัตร ภูเี่ยม ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.การดี อนันต์นาวี)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.การดี อนันต์นาวี)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญวิษณุ สมพงษ์ธรรม)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี เข้มกลีกร)
วันที่ ๑๖ เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2554

ประกาศคุณูปการ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีเนื่องจากความกรุณาให้คำปรึกษาและช่วยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวี ประธานคณะกรรมการที่ปรึกษางานนิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญวิชัย สมพงษ์ธรรม กรรมการสอบงานนิพนธ์งานนิพนธ์ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้องตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญวิชัย สมพงษ์ธรรม ดร.สมุทร ชำนาญว่าที่ร้อยตรี ดร.อานนท์ สุขภาคกิจ ที่ได้ให้ความกรุณาและอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ รวมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผู้อำนวยการโรงเรียนในอำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ทุกท่าน ที่ให้ความสะดวกในการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ และเก็บข้อมูล ตลอดจนข้าราชการครูโรงเรียนในอำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ทุกท่านที่ตลอดเวลาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนให้งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ผู้วิจัยขอขอบคุณ นางแดงอ่อน อินทร์ศิริ นายกันธภัทร อินทร์ศิริ นางสาวจันทร์เพ็ญ พรมชินวงศ์ ซึ่งเป็น มารดา น้องชาย และภรรยา ที่ทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจและความพยายามในการทำงานนิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จด้วยดี

เรวัตร ภูแย้ม

53950048: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ/ ผู้บริหารสถานศึกษา/ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

เขต 2

เรวัตร ภูเย็น: ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 (LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN PONGNUMRON DISTRICT UNDER THE OFFICE OF CHANTHABURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 2) อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: ภารดี อนันต์นาวี, กศ.ค.

86 หน้า. ปี พ.ศ. 2554.

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูในสถานศึกษาอำเภอโป่งน้ำร้อน จำนวน 153 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ .26 - .91 และค่าความเชื่อมั่น .96 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (*t - test*) และการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง
2. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ที่มีประสบการณ์การบริหารงานน้อยกว่า 10 ปี กับผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การบริหารงานตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านผู้นำที่ยึดสถาบันเป็นหลัก ด้านผู้นำที่ยึดบุคคลเป็นหลัก และด้านผู้นำที่ยึดการประสานประโยชน์เป็นหลัก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
คำถามของการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
กรอบความคิดในการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
สภาพการบริหารสถานศึกษา ในอำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงาน	
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2.....	8
แนวคิดทฤษฎีผู้นำและภาวะผู้นำ.....	10
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา.....	20
ภาวะผู้นำเหนือผู้นำตามแนวคิดของ เกทเซลล์ และกูบ้า (Getzels & Guba).....	24
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.....	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	28
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	32
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	32
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	33
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	33
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การจัดกระทำข้อมูล.....	35
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
ลำดับขั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	54
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
อภิปรายผล.....	56
ข้อเสนอแนะ.....	63
บรรณานุกรม.....	64
ภาคผนวก.....	71
ภาคผนวก ก.....	72
ภาคผนวก ข.....	76
ภาคผนวก ค.....	78
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	86

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามขนาดสถานศึกษา.....	33
2 จำนวนร้อยละของครูผู้สอนในสถานศึกษาอำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และขนาดสถานศึกษา.....	39
3 ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวม.....	40
4 ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ใน ระดับของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ด้านผู้นำที่ยึดสถาบันเป็นหลัก โดยรวมและรายด้าน.....	41
5 ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ระดับของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ด้านผู้นำที่ยึดบุคคลเป็นหลัก.....	43
6 ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ระดับของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ด้านผู้นำที่ยึดการประสานประโยชน์เป็นหลัก.....	45
7 ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ระดับของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา.....	47
8 การทดสอบค่าวิกฤตที่ (t -Test) เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี กับ ประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป.....	48
9 ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ระดับของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา.....	49

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
10 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาอำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน.....	51
11 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ด้านผู้นำที่ยึดสถาบันเป็นหลัก จำแนกตาม ประเภทของสถานศึกษาเป็นรายคู่.....	52
12 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ด้านผู้นำที่ยึดบุคคลเป็นหลัก จำแนกตาม ประเภทของสถานศึกษาเป็นรายคู่.....	52
13 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ด้านผู้นำที่ยึดการประสาน ประโยชน์ เป็นหลัก จำแนกตามประเภทของสถานศึกษาเป็นรายคู่.....	53
14 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำ ของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2.....	77

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
2 ทฤษฎีกระบวนการทางสังคม.....	24

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University